

Během téměř šesti desetiletí od svého vzniku byla Ústava Korejské republiky devětkrát novelizována. Tyto změny se všechny bez výjimky týkaly primárně státoprávního uspořádání ústavních orgánů. Korejská republika si od roku 1948 vyzkoušela rozličné formy vlády i jejich různé variace.

Největším problémem korejského ústavního vývoje byla nepochybně dalekosáhlá neúcta k tomuto základnímu dokumentu. Jak ukazují výše popsané okolnosti přijímání ústavních dodatků, byly téměř všechny dodatky pouze nástroji té či oné vlády nebo prezidenta pro udržení se u moci, popřípadě pro pokus o legitimizaci jejich postavení. S tím také souviselo, že všechny tyto ústavní dodatky, s výjimkou posledního, byly přijaty při porušení základních procesních pravidel, která byla pro jejich přijetí stanovena, a ve většině případů také bez jakékoliv účasti opozice na jejich projednávání; byly tudíž jednostranným projevem vůle vládnoucí strany. Tento fakt, spolu s častými změnami základního zákona a četnými případy porušování jeho ustanovení, musel nepochybně snižovat hodnotu Ústavy a důvěru v ní v celé společnosti.

Teprve poslední, 9. dodatek k Ústavě Korejské republiky byl výsledkem společného legislativního úsilí vládních i opozičních sil, a to v prostředí politické svobody. Proto také byl právě tento dodatek nejspíš nejvýznamnějším krokem k demokratizaci Korejské republiky.

Otázkou zůstává, proč byla cesta k demokratizaci Koreje tak dlouhá a složitá. Jedním z faktorů, který byl již výše zmíněn byla nepochybně nepřipravenost korejské společnosti na demokratické uspořádání státu po staletích dynastické monarchie a následné dlouhodobé okupaci. Dalším faktorem, významným především na počátku éry Pak Čong-hüiho, byly ekonomické reformy a rapidní zvyšování životní úrovně obyvatel, při které byli občané ochotni do určité míry tolerovat diktaturu. S tím souvisí názor některých autorů, podle kterého je dosažení a udržení opravdové demokracie

ve státě možné teprve po dosažení určité ekonomické úrovně a pevného zformování střední třídy.¹⁵¹

S výjimkou velmi krátkého období druhé republiky zná tedy Korejská republika demokracii teprve posledních necelých 20 let. Během těchto 20 let byly také, za přispění rozhodovací činnosti Ústavního soudu, ústavní teorie i praxe oproti předešlým obdobím udržovány v souladu. Podle současné situace se dá očekávat, že tento trend bude pokračovat i v budoucnu. Případná další rozsáhlá změna státoprávního uspořádání by mohla Korejskou republiku čekat v případě uskutečnění dlouhodobě usilovaného sjednocení s KLR, ale o tom lze v současné době pouze spekulovat, neboť takovýto vývoj je zatím v nedohlednu.